

TABLOUL ELEMENTELOR DE NOUTATE ȘI AL SCHIMBĂRIILOR CURRICULARE

LIMBA ROMÂNĂ / LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Instituții cu predare în limbile minorităților naționale • clasele I-XII

MESAJUL ESENȚIAL Noul curriculum urmărește ca elevii să folosească limba română cu încredere în viața de zi cu zi, la studii și, mai târziu, la locul de muncă. Accentul se mută spre comunicare reală, lectură cu sens, gândire critică și progresul fiecărui elev.

Despre această sinteză

Documentul explică, pe scurt, principalele schimbări propuse pentru 2026 în raport cu curriculumul din 2018/2019. Este destinat elevilor, părinților, cadrelor didactice și tuturor celor interesați de consultările publice. Nu înlocuiește proiectul integral al curriculumului.

Ce se păstrează

- Statutul de disciplină obligatorie la toate treptele de învățământ.
- Învățarea orientată spre formarea competențelor, nu doar spre memorarea informațiilor.
- Legătura dintre comunicare, limbă, lectură și literatură.
- Valorificarea culturii naționale, a dialogului intercultural și a autorilor reprezentativi.

O PRECIZARE PRIVIND DENUMIREA În proiectul 2026, la ciclurile primar și gimnazial este propusă denumirea Limba română, iar la liceu - Limba și literatura română. Formula evidențiază folosirea practică a limbii, păstrând rolul esențial al lecturii și al literaturii.

Șapte noutăți importante

Fiecare schimbare este prezentată prin efectul ei la lecție și beneficiul concret pentru elev.

Noutatea	Cum se vede la lecție și ce câștigă elevul
1. Comunicare pentru viața reală	La lecții: Dialoguri, jocuri de rol, dezbateri, mesaje, e-mailuri, cereri și prezentări legate de situații concrete. Pentru elev: Folosește limba română mai sigur la școală, în comunitate, online și în contexte de studiu sau muncă.
2. Progres clar, pas cu pas	La lecții: Fiecare unitate indică rezultatul așteptat. Sarcinile și evaluarea sunt raportate la repere europene de competență lingvistică. Pentru elev: Înțelege ce poate face deja, ce are de îmbunătățit și care este următorul pas; primește feedback, nu doar o notă.

Șapte noutăți importante - continuare

Fiecare schimbare este prezentată prin efectul ei la lecție și beneficiul concret pentru elev.

Noutatea	Cum se vede la lecție și ce câștigă elevul
3. Învățare coerentă	La lecții: Scopul, textele, elementele de limbă, activitățile, rezultatul concret și evaluarea sunt legate în aceeași unitate de învățare. Pentru elev: Vede rostul a ceea ce învață și aplică noile cunoștințe în proiecte, portofolii și situații din viața reală.
4. Sprijin adaptat fiecărui elev	La lecții: Se combină un conținut de bază, comun tuturor, cu sarcini de consolidare sau aprofundare, ajustate la vârstă, nivel, ritm și mediul lingvistic. Pentru elev: Are un traseu de învățare mai echitabil; primește sprijin când are nevoie și poate avansa când este pregătit.
5. Teme actuale și valori	La lecții: Textele sunt, preponderent, adaptate la nevoile elevului și includ, de altfel, ca și discuțiile, cetățenia democratică, mediul, sănătatea, educația financiară, cultura, starea de bine și participarea în comunitate. Pentru elev: Învăță să argumenteze, să ia decizii informate și să se implice responsabil în viața de zi cu zi.
6. Educație media, digitală și IA	La lecții: Se lucrează cu texte tipărite, audio-video, digitale, multimodale; elevii verifică informații, creează conținut și discută folosirea etică a inteligenței artificiale. Pentru elev: Își dezvoltă discernământul, siguranța online și capacitatea de a utiliza tehnologia critic și responsabil.
7. Literatura ca experiență și dialog	La lecții: Lectură ghidată, ateliere de lectură, discuții și legături între experiența personală, mesajul operei, trecut și prezent. Pentru elev: Devine un cititor mai autonom, își exprimă propria opinie și își dezvoltă empatia și cultura generală.

Cum evoluează învățarea de la clasele primare la liceu

De la primele situații de comunicare, elevul avansează spre autonomie, gândire critică și folosirea limbii la studii și la locul de muncă.

Treapta	Accentul principal	Ce poate face elevul
Clasele I-IV	Încredere în comunicare, citire și scriere de bază.	Înțelege și formulează mesaje simple; citește texte scurte; participă la dialoguri; creează afișe, colaje și mesaje audio.
Clasele V-IX	Comunicare independentă, colaborare și gândire critică.	Interacționează în situații reale; compară surse; deosebește faptele de opinii; realizează interviuri, proiecte și prezentări digitale.
Clasele X-XII	Comunicare avansată și pregătire pentru studii și muncă.	Argumentează, analizează critic, scrie texte practice și creative și pune în dialog perspective culturale diferite.

Ce se va observa la oră

- Mai mult dialog, lucru în echipă și rezolvare de situații reale, alături de exercițiile necesare pentru corectitudine.
- Produse concrete: prezentări, interviuri, proiecte, afișe, texte utile în viața reală și portofolii digitale.
- Criterii mai clare de evaluare, feedback pe parcurs, autoevaluare și învățare din greșeli.
- Un rol mai activ pentru elev și un rol de ghid, organizator și sprijin pentru profesor.
- Folosirea responsabilă a resurselor digitale, a informației din media și a instrumentelor de inteligență artificială.

Ce înseamnă pentru elev și familie

PENTRU ELEV mai multă încredere în comunicare, un progres ușor de înțeles și competențe utile pentru școală, comunitate, studii și viitoarea profesie.

PENTRU FAMILIE o imagine mai clară asupra a ceea ce învață copilul, a modului în care progresează și a felului în care poate fi sprijinit acasă.

Condiții pentru aplicare

Schimbările vor produce efecte dacă sunt susținute prin:

- manuale și resurse didactice actualizate, inclusiv materiale digitale accesibile;
- formarea și sprijinirea continuă a cadrelor didactice;
- alinierea evaluărilor și a examenelor la noile rezultate ale învățării;
- colaborarea dintre școală, familie și comunitate.

Concluzie

PE SCURT Proiectul 2026 nu adaugă doar teme noi. El propune o schimbare a modului de învățare: de la acumularea de reguli și informații spre folosirea competentă, critică și responsabilă a limbii române în viața reală.

Consultarea publică oferă elevilor, părinților, profesorilor și comunităților posibilitatea de a aprecia dacă aceste schimbări sunt clare, utile și realizabile și de a propune îmbunătățiri.

Ce feedback este util în consultare

- Sunt noutățile formulate clar și răspund nevoilor reale ale elevilor?
- Există un echilibru potrivit între comunicare, limbă, lectură și literatură?
- De ce resurse și forme de sprijin au nevoie școlile pentru aplicarea realistă a curriculumului?

Notă: acest material are caracter informativ. Pentru formulările complete și cerințele curriculare, consultați proiectul integral.